

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 622/2015-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom, Advokátska kancelária, Hviezdoslavova 366/4, Rožňava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Ro 443/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Ro 443/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že:

„Dňa 3.11.2014 som podal na OS v Trenčíne žalobu o zaplatenie 5.565,- Eur s prísl. voči žalovanému, v trestnom konaní už odsúdenému [REDACTED] (...) O podanej žalobe sa koná na OS v Trenčíne pod č. 13Ro/443/14-20. K veci patrí, že žalovaný právoplatným trestným rozkazom toho istého súdu bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu krádeže, ktorého sa dopustil k mojej škode odcudzením môjho osobného motorového vozidla a vecí v nich sa nachádzajúcich tak, ako to už aj z vyššie uvedeného vyplýva. Uvedeným konaním mi spôsobil škodu v hore uvedenej výške, ktorej náhrady sa domáham podanou žalobou, keďže v trestnom konaní som bol odkázaný s uplatneným nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. V civilnom konaní podľa môjho názoru vznikajú od samého podania žaloby na súd prieťahy, a to napriek tomu, že sa jedná o konanie nenáročné ako z hľadiska právneho posúdenia, tak aj z hľadiska dokazovania. Pripomínam, že ide o konanie, ktoré je možné vybaviť hoci aj vydaním platobného rozkazu, teda toho času ani nie je nutné, aby o veci konal sudca a môže ju vybaviť čo i vyšší súdny úradník. Príčina vzniku prieťahov mi vôbec nie je známa a k prieťahom dochádza i napriek tomu, že som sa vybavenia mojej veci domáhal už viackrát, jednak telefonicky, ale som na prieťahy upozornil aj písomne (viď napr. moje podanie zo dňa 14.5.2015). Žiada sa mi k veci ešte dodať, že som žalobu podal na súd elektronicky, navrhol som v nej vybavenie veci v skrátanom konaní vydaním platobného rozkazu a pripojil som k nej dokonca aj riadne vyplnený vzor platobného rozkazu uverejnený na internete MS SR. Z ust. § 172/8 O. s. p. vyplýva, že ak navrhovateľ predloží spolu s návrhom na začatie konania návrh platobného rozkazu na tlačive uverejnenom ministerstvom spravodlivosti na jeho webovom sídle a na vydanie platobného rozkazu sú splnené zákonom ustanovené podmienky a je zaplatený súdny poplatok, súd vydá platobný rozkaz najneskôr do desiatich pracovných dní od splnenia týchto podmienok. Je síce pravda, že som súdny poplatok nezaplatil súčasne s podaním žaloby a mienil som ho zaplatiť na výzvu súdu (čo sa aj stalo) potom, čo mi bude známe číslo súdneho konania, ale aj pri vyzývaní na jeho zaplatenie vznikli zbytočné, ničím neodôvodnené prieťahy o to viac, že výzvu na jeho zaplatenie môže vyhotoviť a doručiť žalobcovi aj príslušný úradník súdu, teda nemusí to byť ani sudca, ba ani len vyšší súdny úradník. V súčasnosti teda je stav taký, že sú dávno splnené všetky podmienky na

navrhované vydanie platobného rozkazu v lehote uvedenej už citovaným ustanovením § 172/8 O. s. p., súd je však i naďalej nečinný a nekoná vo veci.

Z ust. čl. 48/2 Ústavy SR okrem iného vyplýva, že každý má právo na to, aby sa jeho vec prejednala verejne a bez zbytočných prietahov. Myslím si, že z uvedeného nepochybne vyplýva, že v označenom konaní toto moje právo, teda právo na súdnu a inú právnu ochranu nečinnosťou označeného súdu bolo zjavne porušené.

Žiadnemu orgánu, vrátane odvolacieho súdu, neprislúcha skúmať porušenie tohto môjho práva, niet iného súdu, než ústavného súdu, ktorý by chránil moje právo na súdnu a inú právnu ochranu. Vzhľadom na špecifickosť predmetného porušenia nemohol som sa ochrany domáhať ani formou opravných prostriedkov prípadne iných právnych prostriedkov, ktoré by mi zákon na jeho účinnú ochranu poskytol alebo na ktoré by som bol oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z uvedených dôvodov v prvom rade navrhujem vydať uznesenie, ktorým by Ústavný súd SR tento môj podnet prijal na ďalšie konanie a potom navrhujem vydať nález, ktorým by ÚS SR vyslovil, že OS Trenčín v konaní sp. zn. 13Ro/443/14-20 porušil moje právo na prerokovanie veci bez zbytočného odkladu upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a uložil by mu povinnosť riadne konať bez prietahov; ďalej priznal by mi sumu 500,- € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mi vznikla a zároveň by mi priznal i právo na náhradu všetkých trov tohto konania(...), všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti nálezu majúceho sa v konaní vydať.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 13 Ro 443/2014.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov

v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní podľa § 6 zákona o súdoch a sudcoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ – ktorý je kvalifikovane právne zastúpený – sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona

o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2015